

Univerzita Palackého v Olomouci
Filozofická fakulta
Katedra politologie a evropských studií
<http://kpes.upol.cz>

ITALSKÁ POLITIKA

SYLABUS PRO LETNÍ SEMESTR 2018 (KPE/IP)

Mgr. Markéta Zapletalová, Ph.D.
m.zapletalova@upol.cz

I. Cíl kurzu a jeho postavení v programu KPES

Italská politika (KPE/DEU) je jednosemestrálním volitelným kurzem pro posluchače katedry politologie a evropských studií. Cílem kurzu je seznámit posluchače s vývojem, hlavními charakteristikami a specifiky italského politického systému a politiky. Budou sledovány a objasňovány hlavní etapy a fáze vývoje, změny politicko-institucionálního nastavení a proměny stranických a institucionálních aktérů. Pozornost bude zaměřena na fáze formování moderního politického systému, následně období tzv. italské První republiky, problematiku tranzice, objasnění tzv. Druhé republiky a nástup a vývoj fenoménu berlusconismu. Kurz bude završen nastíněním zvrátů aktuálního vývoje situace od systému v semi-komatózním stavu jako následku voleb z roku 2013, vládu Mattea Renziho (a jeho demisi koncem roku 2016) až do voleb v březnu 2018.

II. Metody výuky

Předmět bude organizován v přednáškových blocích a seminářích. Semináře navazují nebo rozvíjejí témata přednášek. Součástí seminářů jsou prezentace studentů na zadaná témata. Výuka je založena rovněž na samostatném studiu, které je předpokladem absolvování kurzu. Povinná četba a témata prezentací mohou být během semestru doplněny.

Povinná a doporučená literatura:

McCarthy, Patrick (ed.). 2009. *Italy Since 1945*. Oxford: Oxford University Press. (Vybrané kapitoly, zejména: Percy Allum: Italian society transformed, Gianfranco Pasquino: Political development, Patrick McCarthy: The Church in post-war Italy, Salvatore Lupo: The Mafia)
Kunc, Jiří. 2000. *Stranické systémy v re/konstrukci*. Praha: Slon (Pp. 78-126).
Mammone, Andrea, Giuseppe A., Veltri. 2010. *Italy Today. The sick man of Europe*. London: Routledge. (Vybrané kapitoly)

Arlacchi, Pino. 2002. *Italská Mafie a její podnikání*. Brno: CDK.

- Bufacchi, Vittorio, Simon, Burgess. 2001. *Italy Since 1989. Events and Interpretations*. London: Palgrave.
- Eco, Umberto. 2008. *Poznámky na krabičkách od sirek*. Praha: Argo.
- Eco, Umberto. 2005. *Tajemný plamen královny Loany*. Praha: Argo.
- Ginsborg, Paul. 2005. *Silvio Berlusconi. Television, Power and Patrimony*. London: Verso.
- Ginsborg, Paul. 2001. *Italy and Its Discontents 1980-2001*. London: Penguin Books.
- Hine, David. 1993. *Governing Italy. The Politics of Bargained Pluralism*. Oxford: Clarendon Press.
- Newell, James L. 2010. *The Politics of Italy*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Nolte, Ernst. 1998. *Fašismus ve své epoše*. Praha: Argo.

Film: *Il Divo*, režie Paolo Sorrentino (anglické titulky)

III. Požadavky na ukončení kurzu

Účast ve výuce: Povoleny jsou tři absence za semestr, které není třeba omlouvat. Vyšší neomluvená neúčast znamená nesplnění podmínek pro absolvování kurzu (vyšší neúčast může být omluvena jen z důvodů dlouhodobé zdravotní neschopnosti). Aktivní účast a znalost textů a literatury jsou základními podmínkami udělení zápočtu.

Pokyny pro prezentace

- obvyklý rozsah cca 20 minut (dle rozsahu textu a počtu prezentací v semináři)
- prezentaci studenti připravují (dle instrukcí vyučující) ze zadaných materiálů
- prezentace má formu ppt prezentace
- připravenou ppt prezentaci prezentující zašlou svým kolegům a vyučující nejpozději dva dny po jejím přednesení
- prezentace bude proslovena (nikoliv čtena) spisovnou češtinou, resp. slovenštinou
- v případě, že se student nemůže dostavit na seminář, kdy má prezentaci, je třeba o tom informovat vyučující co nejdříve

IV. Hodnocení

Podmínkou úspěšného ukončení kurzu a získání zápočtu je účast, znalost odpřednášené látky, seminárních a jiných zadaných textů. Výsledná známka bude vycházet z hodnocení závěrečné zkoušky.

Podmínky závěrečné zkoušky:

Závěrečná zkouška je ve formě písemného testu a bude zahrnovat znalosti z přednášek, literatury a seminářů včetně přednesených prezentací, diskusí a dalších seminárních textů. Studenti musí dosáhnout 65% úspěšnosti pro zvládnutí testu. Budou vypsány tři termíny k jeho absolvování. V případě, že student neuspěje v prvním termínu, může se dostavit na druhý (první opravný) termín. V případě neúspěchu v prvním opravném termínu, se může dostavit na třetí (druhý opravný) termín, jenž je termínem posledním. Druhý opravný test je hodnocen zkušební komisí jmenovanou vedoucím Katedry politologie a evropských studií. Podmínky zkoušky se řídí Studijním a zkušebním řádem UP.

V. Obsah kurzu

Přednášky a semináře:

středa: 9:45-11:15, učebna 1.09

Rozložení témat je orientační, v průběhu semestru může dojít k posunům.

1. TÝDEN středa 21. února

ÚVOD

2. TÝDEN středa 28. února

Přednáška: ITALSKÝ POLITICKÝ SYSTÉM: FÁZE FORMOVÁNÍ

3. TÝDEN středa 7. března

Přednáška: FAŠISTICKÁ ITÁLIE

4. TÝDEN středa 14. března

Přednáška: ITALSKÁ TZV. PRVNÍ REPUBLIKA: LOGIKA PARTITOKRACIE

5. TÝDEN středa 21. března

Přednáška: OTÁZKA ITALSKÉ TRANZICE: PŘÍČINY A PRŮBĚH

6. TÝDEN středa 28. března

Přednáška: ITALSKÁ TZV. DRUHÁ REPUBLIKA A FENOMÉN BERLUSCONI

Seminář: CÍRKEV A STÁT

1. McCarthy, Patrick: „The Church in post-war Italy.“ Pp. 133-152 in Patrick McCarthy (ed.). 2009. *Italy Since 1945*. Oxford: Oxford University Press. (prezentace)

7. TÝDEN středa 4. dubna

Přednáška: BERLUSCONISMO

8. TÝDEN středa 11. dubna

Přednáška: ITALSKÁ TZV. DRUHÁ REPUBLIKA: VOLBY 2006 A 2008

Seminář: OTÁZKA FEDERALIZACE

1. Roux, Christophe. „When politics matters: Federalism, Italian style.“ Pp 60-72 in Andrea Mammone, Giuseppe A., Veltri (ed.). 2010. *Italy Today. The sick man of Europe*. London: Routledge. (prezentace)

9. TÝDEN středa 18. dubna

Přednáška: „METODA FALCONE“

Seminář: MEZZORGIORNO: MAFIA,

1. Allum, Felia, Percy, Allum. „Revisiting Naples: Clientelism and Organized Crime.“ Pp. 185-198 in Andrea Mammone, Giuseppe A., Veltri (ed.). 2010. *Italy Today. The sick man of Europe*. London: Routledge. (prezentace)

2. Parini, Ercole Giap. „The strongest mafia. „Ndrangheta made in Calabria.“ Pp. 173-184 in Andrea Mammone, Giuseppe A., Veltri (ed.). 2010. *Italy Today. The sick man of Europe*. London: Routledge. (prezentace)

10. TÝDEN středa 25. dubna

Přednáška: ITÁLIE PO BERLUSCONIM, VOLBY 2013: SYSTÉM V SEMI-KOMATÓZNÍM STAVU

11. TÝDEN středa 2. května

Přednáška: VLÁDA MATTEA RENZIHO, VOLBY 2018

12. TÝDEN středa 9 května

TEST: PRVNÍ TERMÍN: 9:45-10:30

ZKOUŠKOVÉ TERMÍNY:

DRUHÝ (PRVNÍ OPRAVNÝ) TERMÍN: středa 16. 5., 9:45-10:30, učebna 1.09

TŘETÍ (DRUHÝ OPRAVNÝ) TERMÍN: středa 23. 5., 9:45-10:30, učebna 1.09